

Party Panel 15.1

Rapportage voor de deelnemers

Gjalt-Jorn Peters (Greater Good) & Judith Noijen (Unity, Jellinek Preventie)

(Dit document wordt vrijgegeven onder de
Creative Commons Attribution NonCommercial NoDerivatives 4.0 licentie)

Dit document is de eerste rapportage met uitkomsten van Party Panel 15.1. Deze rapportage diende als basis voor de infographic die aan de deelnemers wordt teruggekoppeld, hoewel niet alle informatie in deze rapportage uiteindelijk in die infographic is beland.

Omdat dit achterliggende rapport is bedoeld voor mensen die na het algemene verhaal graag meer de diepte in gaan, en omdat het rapport bovendien is bedoeld om te zorgen dat de infographic deze uitkomsten zo accuraat mogelijk in beeld brengt, bevat dit rapport een aantal ruwe resultaten uit het statistisch programma dat voor Party Panel wordt gebruikt (R). Verder is het belangrijk om op te merken dat er in Party Panel natuurlijk meer data zijn verzameld. Deze zullen, na analyse, ook worden gepubliceerd: deze rapportage bevat een eerste selectie op basis van wat volgens de inschatting van het Party Panel team het meest interessant is voor Party Panel deelnemers. Tot slot worden de Party Panel data twee jaar na elke wave vrijgegeven. Het embargo op de data van deze eerste Party Panel loopt tot 1 juli 2017.

Inhoud van deze rapportage

Inhoud van deze rapportage	1
Aantal deelnemers	2
Beschrijving steekproef	2
Uitgaan en middelengebruik	3
Dosering van XTC pillen	4
Bepalen van dosering	6
Verwachte en gewenste effecten	7
De rest van de resultaten	8
Infographic	8
Achtergrond van Party Panel	9
Noot voor de pers	9
Overige noten	9

Aantal deelnemers

Deze Party Panel vragenlijst bestond uit drie sub-vragenlijsten:

- Eentje over het gebruiken van hooggedoseerde XTC pillen (los van hoeveel je daar dan van gebruikt; kan dus een lage dosis zijn);
- Eentje over het gebruiken van een hoge dosis MDMA (los van of je dat doet met enkele zware, of meerdere zwakke, pillen);
- En eentje over het laten testen van XTC.

Deelnemers werden willekeurig in een van de sub-vragenlijsten ingedeeld, maar konden ook kiezen om er meerdere in te vullen. Er zijn in totaal van die 924 sub-vragenlijsten ingevuld:

- Hooggedoseerde pillen: 233
- Gebruiken van een hoge dosis: 383
- XTC laten testen: 308

836 mensen hebben de vragen over uitgaan ingevuld, en 738 over middelengebruik; daarvan waren 656 XTC gebruiker; daarvan gaven 229 aan dat ze niet meer vragenlijsten wilden invullen. 427 gaven dus aan dat ze meerdere vragenlijsten wilden invullen, en 267 wilden ze zelfs alle drie invullen. De hele vragenlijst is tot het eind ingevuld door 377 deelnemers (vragen over persoonlijke gegevens zoals leeftijd en geslacht stonden bijvoorbeeld achteraan, en zijn dus niet door iedereen ingevuld).

Beschrijving steekproef

De gemiddelde leeftijd was 25 jaar. De meest voorkomende leeftijd was 20.

```
> freq(dat$age_cat)
```

	Frequencies	Perc.Total	Perc.Valid	Cumulative
17	10	0.3	2.5	2.5
18	31	0.8	7.9	10.4
19	37	1.0	9.4	19.8
20	47	1.2	12.0	31.8
21-25	137	3.6	34.9	66.7
26-30	69	1.8	17.6	84.2
31-40	48	1.3	12.2	96.4
40-50	9	0.2	2.3	98.7
ouder dan 50	5	0.1	1.3	100.0
Total valid	393	10.4	100.0	
NA (missing)	3378	89.6		
Total	3771	100.0		

In deze zogenaamde frequentietabel staan in de kolom 'Perc.Valid' de percentages. Voor het overzicht zijn bij deze vraag (en sommige andere vragen) de leeftijden ingedeeld in categorieën.

Twee-derde van de deelnemers was man:

```
> freq(dat$gender)
```

	Frequencies	Perc.Total	Perc.Valid	Cumulative
Ik wil deze vraag niet beantwoorden	1	0.0	0.2	0.2
Man	245	6.5	61.3	61.5
Vrouw	152	4.0	38.0	99.5
Anders (bijvoorbeeld genderqueer)	2	0.1	0.5	100.0
Total valid	400	10.6	100.0	
NA (missing)	3371	89.4		
Total	3771	100.0		

56.8% gaf aan op dit moment een studie te volgen. Deelnemers geen studie volgden, werkten gemiddeld 38 uur.

Uitgaan en middelengebruik

De meeste deelnemers (83%) gingen het afgelopen halfjaar naar minstens 1 groot feest (meer dan 5000 bezoekers), en een vijfde ging zelfs vaker dan elke maand:

```
> freq(dat$goingOutFreq_allBigParties_cat)
      Frequencies Perc.Total Perc.Valid Cumulative
0                108      2.9      12.7      12.7
1                 111      2.9      13.1      25.8
2                 151      4.0      17.8      43.6
3                  98      2.6      11.6      55.2
4-6               208      5.5      24.5      79.7
7+                172      4.6      20.3     100.0
Total valid       848      22.5     100.0
NA (missing)     2923      77.5
Total            3771     100.0
```

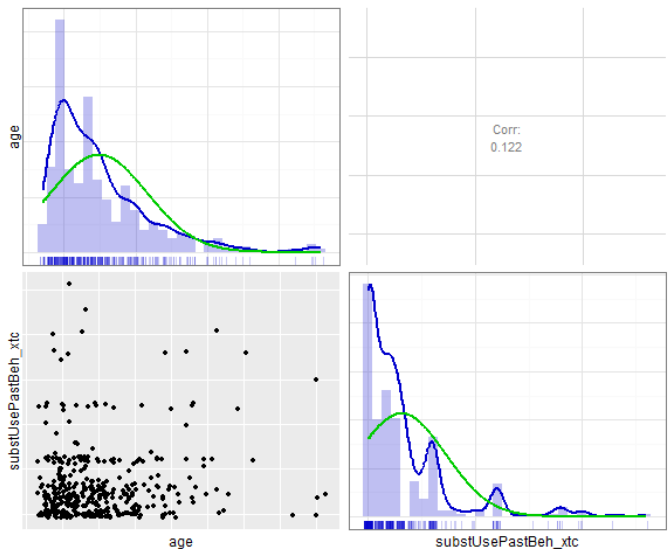
Als ook kleine feesten worden meegeteld, blijkt dat ongeveer driekwart bijna elke maand op een feestje te vinden was:

```
> freq(dat$goingOutFreq_allParties_cat)
      Frequencies Perc.Total Perc.Valid Cumulative
0                 38      1.0      4.5      4.5
1                 39      1.0      4.6      9.1
2                 75      2.0      8.9     18.1
3                 71      1.9      8.4     26.5
4-6               200      5.3     23.8     50.2
7-12              242      6.4     28.7     79.0
7+               177      4.7     21.0     100.0
Total valid       842     22.3     100.0
NA (missing)     2929     77.7
Total            3771     100.0
```

Deze eerste Party Panel wave is opgezet om in beeld te brengen hoe mensen omgaan met hooggedoseerde XTC pillen, een hoge dosis MDMA gebruiken, en het laten testen van XTC pillen. Het doel was dus om vooral XTC gebruikers te werven, en dat is goed gelukt. Omgekeerd betekent dat dat deze steekproef niet representatief was voor jongeren in het Nederlandse uitgaansleven (XTC gebruikers zijn over-gerepresenteerd, en dat was precies de bedoeling!):

```
> freq(dat$substUsePastBeh_xtc_cat)
      Frequencies Perc.Total Perc.Valid Cumulative
Niet                167      4.4     22.5     22.5
1-2 keer            238      6.3     32.0     54.5
3-4 keer            138      3.7     18.6     73.1
Maandelijks         119      3.2     16.0     89.1
Elke paar weken      75      2.0     10.1     99.2
Elke week            6      0.2      0.8    100.0
Twee keer per week  0      0.0      0.0    100.0
Vaker                0      0.0      0.0    100.0
Total valid          743     19.7     100.0
NA (missing)       3028     80.3
Total            3771     100.0
```

De deelnemende XTC gebruikers gebruikten relatief infrequent XTC: driekwart gebruikte maximaal elke 6-8 weken. Ruim twee-derde (67%) gebruikte elke 8 weken of minder (dus drie keer of minder in het afgelopen halfjaar), en zelfs bijna driekwart (73%) gebruikte elke 6 weken of minder (dus vier keer of minder in het afgelopen halfjaar). Bijna 90% gebruikte zes keer of minder in het afgelopen jaar, en 91.8% gebruikte dus vaker dan zes keer XTC in het afgelopen halfjaar. Bijna niemand gebruikte elke week of vaker.

Deze uitkomsten geven aan dat de Party Panel deelnemers de gezondheidsadviezen dus goed opvolgen. Er zijn mensen die zich zorgen maken dat er een jonge generatie XTC gebruikers is die minder verstandig met XTC omgaat dan de oudere gebruikers. Deze Party Panel data laten zien dat er geen verband is tussen leeftijd en XTC gebruik. De correlatie tussen deze twee is .12 (betrouwbaarheidsinterval .02-.22). Dit impliceert dat er een erg zwak, maar positief verband is. Als er dus al een samenhang met leeftijd is, dan gebruiken oudere deelnemers vaker XTC; maar dit verband is heel zwak, en zou evengoed afwezig kunnen zijn. Dit verband wordt in de afbeelding rechtsboven grafisch weergegeven in een zogenaamde scatterplot. De twee grafieken op de diagonaal laten de verdeling van leeftijd en frequentie van XTC gebruik zien; er zijn weinig oude deelnemers, en weinig mensen die vaak XTC gebruiken.

Met betrekking tot andere middelen geldt dat 90% van deze doelgroep maandelijks of vaker alcohol dronk (60% elke week of vaker, en een derde dronk vaker dan twee keer per week). Een derde van de doelgroep rookte niet; 40% rookte vaker dan twee keer per week; en ruim een kwart gaf aan het afgelopen halfjaar twee keer per week of minder (maar dus minimaal één keer) te hebben gerookt. Een derde van de doelgroep blowde niet; een kwart elke week of vaker, en dus bijna de helft minimaal één keer maar niet elke week. Twee-derde van de deelnemers had het afgelopen halfjaar bovendien speed, cocaïne, ketamine, 4-FA of GHB gebruikt. De helft hiervan, een derde van alle deelnemers, had in het afgelopen halfjaar minder vaak dan elke maand een van deze middelen gebruikt (dus maximaal vijf keer), en dus heeft ongeveer een derde van alle deelnemers elke maand of vaker speed, cocaïne, ketamine, 4-FA en/of GHB gebruikt. Het beeld dat van de deelnemers ontstaat is dus dat er niet overmatig wordt gebruikt. De relatief kleine groep die wel vaker gebruikt lijkt niet één middel elke maand te gebruiken, maar juist af te wisselen tussen middelen.

Dosering van XTC pillen

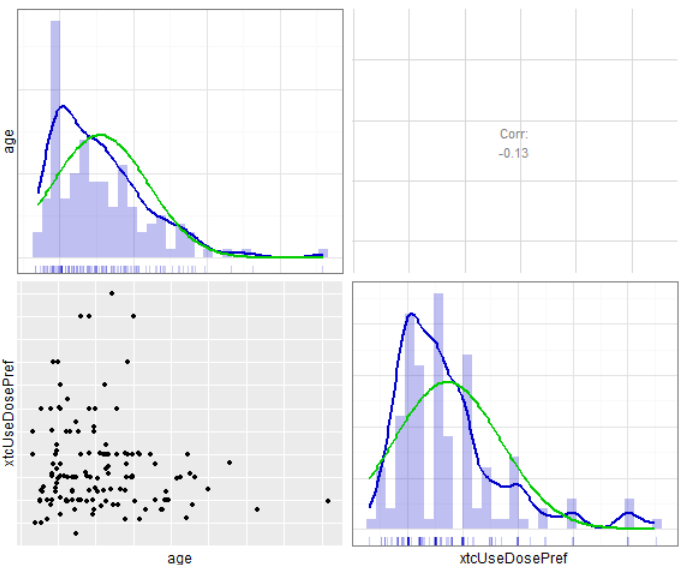
De reden dat deze eerste Party Panel vragenlijst over hooggedoseerde XTC pillen ging is dat de markt is veranderd. De gemiddelde dosis MDMA in een XTC pil lag jarenlang rond de 80 milligram, wat handig was omdat de aangeraden dosering 1 tot 1.5 milligram MDMA per kilo lichaamsgewicht is. Iemand van 80 kilo kon dus één tot anderhalve pil gebruiken om de optimale trip te beleven en de

schade zoveel mogelijk te beperken. De dosis is echter langzaam toegenomen: in 2014 bevatte driekwart van de pillen 100 milligram of meer, en bijna de helft van de pillen 150 milligram of meer. Deze ontwikkeling, in combinatie met zorgen dat de eerder genoemde jongere generatie gebruikers vaker en meer XTC wilde gebruiken, waren aanleiding om de Party Panel vragenlijst te richten op deze hooggedoseerde XTC pillen.

Veruit de meeste deelnemers (driekwart) beschouwden pillen van 150 milligram

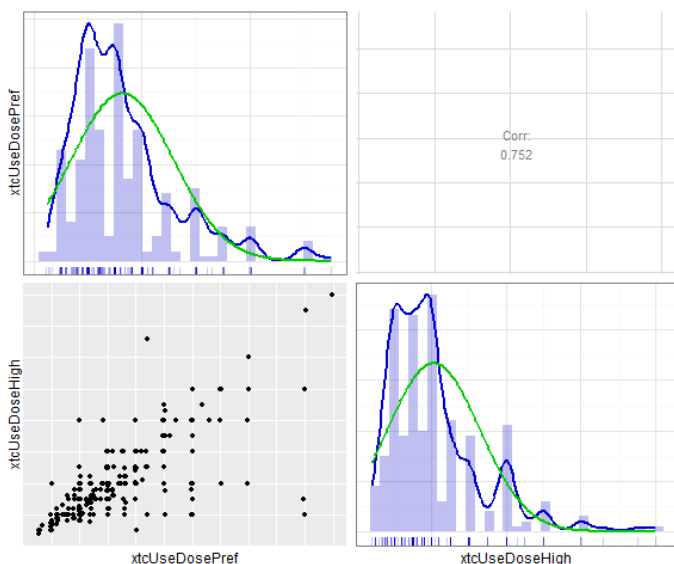
MDMA of meer als hooggedoseerde pillen. Dat is opmerkelijk, omdat bijna de helft van de pillen op de markt 150 milligram of meer MDMA bevat. Het feit dat de dosering van verkrijgbare pillen zo sterk is gestegen heeft er dus niet toe geleid dat deelnemers hoge doseringen als normaal zijn gaan beschouwen; deelnemers waren zich er terdege van bewust dat de pillen zoals ze nu op de markt zijn, relatief hooggedoseerd zijn. De meeste deelnemers gebruikten ook het liefste een dosis onder de 150 milligram (bijna tweederde, 61%). Dat terwijl het lang niet altijd lukte om dermate laag-gedoseerde pillen te vinden. Bijna alle deelnemers, 93%, gaven aan te weten welke dosis MDMA de pillen, die ze meestal hadden, bevatten. 12.5% dacht dat de pillen die ze meestal hadden minder dan 100 milligram MDMA bevatten, 21.4% dacht dat hun pillen tussen de 100 en 150 milligram MDMA bevatten, 53.4% dacht dat hun pillen tussen de 150 en 200 milligram MDMA bevatten, en 12.8 dacht zelfs dat hun pillen tussen de 200 en 300 pillen bevatte. Het lijkt er dus op dat hoewel de Party Panel deelnemers het liefst een relatief lage dosis gebruikten (in vergelijking met de verkrijgbare pillen), het niet altijd lukte om pillen te kopen die een vergelijkbare lage dosis hadden.

Er is geen verband tussen leeftijd en de dosis MDMA die deelnemers het liefste gebruikten (de correlatie is -0.13 , met een betrouwbaarheidsinterval van -0.29 tot 0.04). Dit gebrek aan verband wordt

geïllustreerd in de afbeelding

rechtsboven: hoewel er een paar jongere deelnemers tussen de 23 en de 30 zijn die aangeven zeer hoge doses te prefereren (boven de 400 milligram), en de deelnemers ouder dan 30 allemaal doses onder de 200 milligram preferen, is er geen duidelijk verband is tussen leeftijd en voorkeursdosis. Daarentegen hangen de dosis die mensen het liefste gebruiken, en wat als een hoge dosis wordt gezien, sterk met elkaar samen (zie linksonder). De dosis die mensen als

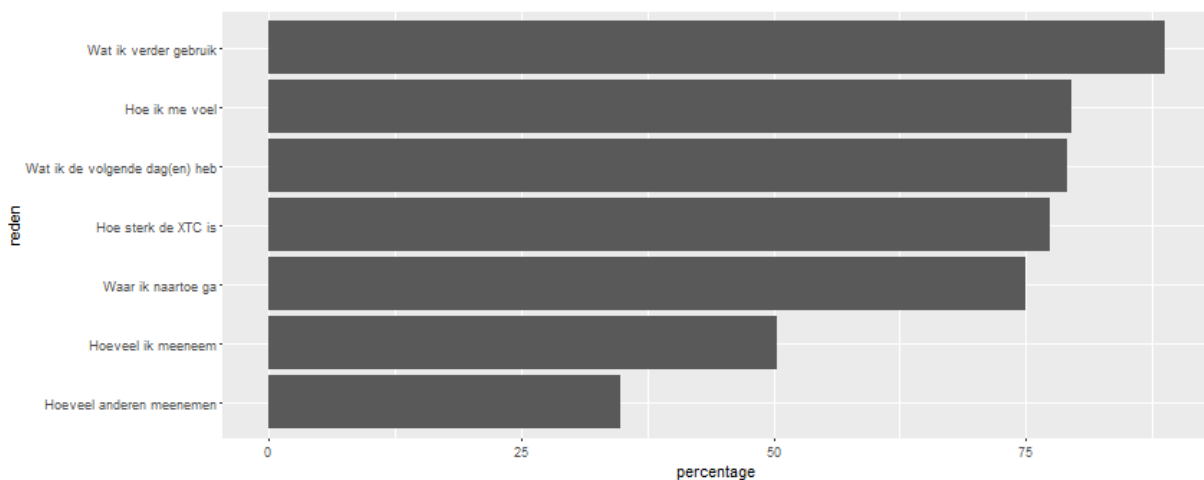
hoge dosis zien, is gemiddeld 41 milligram hoger dan de dosis die ze het liefste gebruiken (dit betrouwbaarheids-interval loopt van 23 tot 59 milligram; het is een relatief klein verschil met een Cohen's d van .33).

Deze data van de Party Panel deelnemers bevestigt dus niet het beeld dat er een jongere generatie is die veel XTC gebruikt. Het verband met leeftijd is positief: oudere deelnemers gaven aan in het afgelopen halfjaar vaker XTC gebruikt te hebben, maar dit verband is heel erg zwak. Jongere deelnemers geven niet aan liever een hogere dosis te gebruiken. Bovendien gaven de meeste deelnemers aan het liefst lagere doses MDMA te gebruiken dan de dosis in de pillen op de huidige markt. Dit betekent dat het belangrijk is dat XTC gebruikers de dosering van hun XTC goed kunnen bepalen, zodat het mogelijk wordt om lager te doseren dan de dosis in de hooggedoseerde pillen op de markt.

Bepalen van dosering

De meeste deelnemers (ongeveer driekwart) gaven aan dat ze er makkelijk achter konden komen hoeveel MDMA er in hun XTC zat; voor één op vier deelnemers was dat dus niet makkelijk. Slechts 3% van de deelnemers wist niet dat in Nederland XTC getest kon worden, 83% wist dat wel, en 14% had er al eens van gehoord, maar wist niet precies hoe het zat. Van de deelnemers die het afgelopen jaar XTC hebben gebruikt, gaf 33% aan ook zelf XTC te hebben laten testen in het afgelopen halfjaar.

Dit is in lijn met dat ongeveer een derde van de deelnemers aangaf dat ze het zelf laten testen van hun XTC gebruiken als methode om achter de dosis MDMA te komen. Nog eens een derde kwam hier achter doordat hun vrienden de XTC lieten testen (hoewel 15% aangaf dat ze beiden deden). Ook een derde van de deelnemers gaf aan dat hun dealer de XTC liet testen. Veertig procent gaf aan dat hun vrienden hun over de dosis vertelden op basis van hun ervaring, en de helft zocht hun pillen op op websites zoals pillreports.com. Slechts zeven procent gaf aan geen methoden te gebruiken om te bepalen welke dosis hun pillen hadden. Ruim de helft van de deelnemers gaf aan dat ze bij hun dealers konden kiezen uit verschillende doseringen; ongeveer een kwart van de deelnemers gaf aan dat dat niet goed kon. Deelnemers gaven ook aan wat bepaalde hoeveel XTC ze per keer namen:

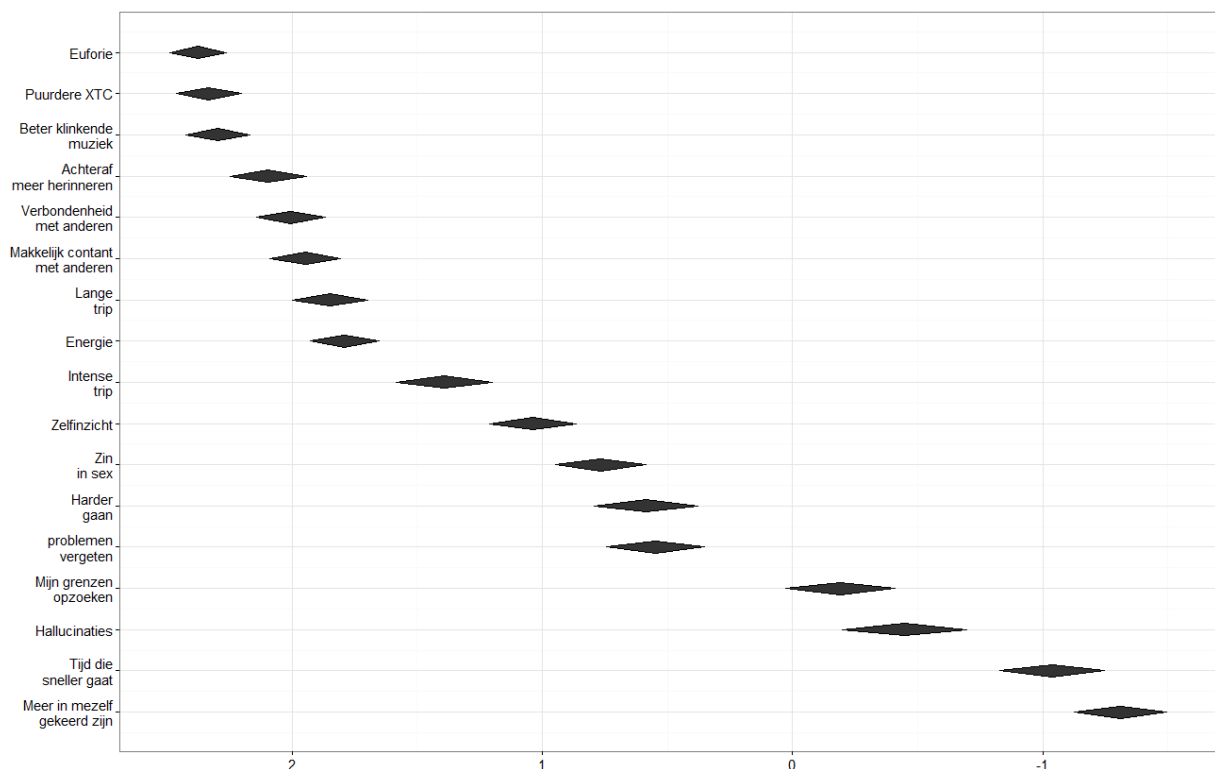

Deze redenen zijn in lijn met gezondheidsbevorderende adviezen, zoals bijvoorbeeld het advies om op te passen met het combineren van middelen en het advies om bij gebruik rekening te houden met

gemoedstoestand. Bovendien houden de deelnemers kennelijk veel rekening met hun verantwoordelijkheden op de dag(en) na gebruik. Hoe sterk de XTC is, wordt ook vaak genoemd, net als waar mensen naartoe gaan; terwijl de hoeveelheid XTC die mensen zelf bij zich hebben een veel kleinere rol speelt (en de hoeveelheid die anderen bij zich hebben, nog weer veel minder).

Verwachte en gewenste effecten

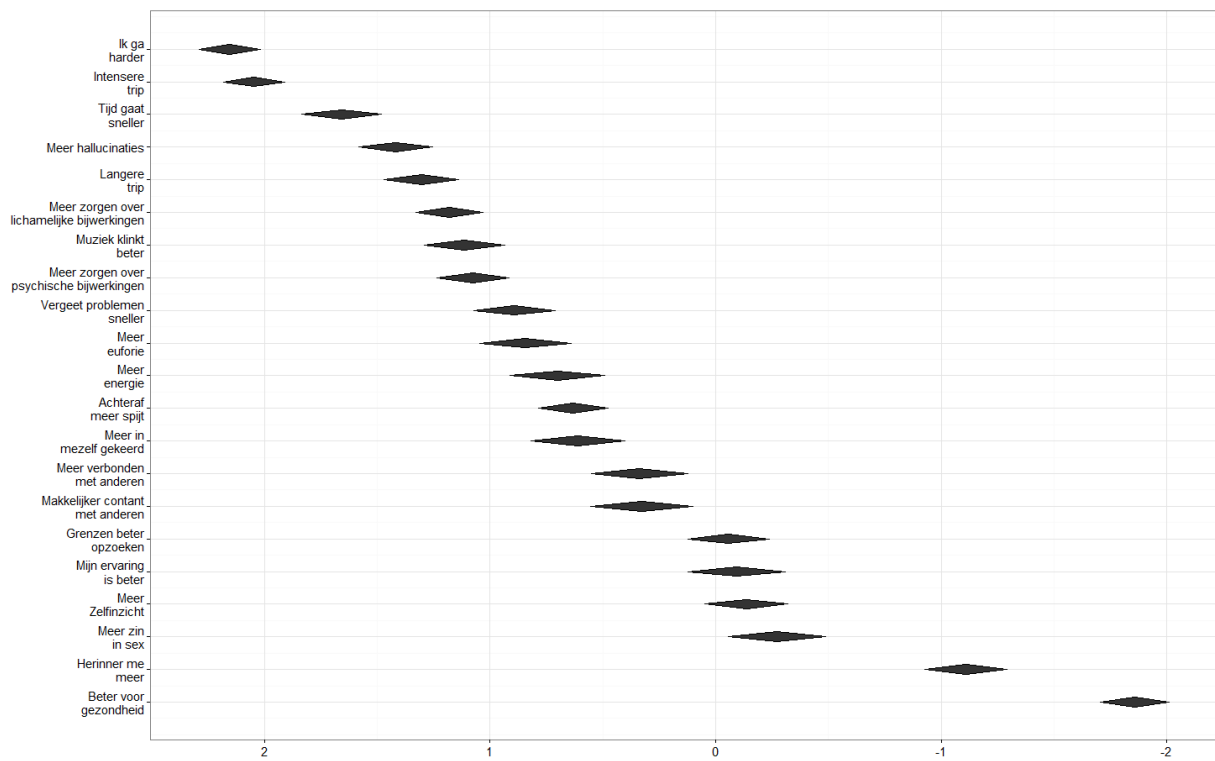
De effecten die deelnemers van een hoge dosis XTC verwachtten en de effecten die ze prettig vonden waren soms bijna tegenovergesteld. Hier staan de betrouwbaarheidsintervallen en gemiddelden voor de wenselijke effecten:

Deelnemers vonden euforie wenselijk, gevolgd door puurdere XTC, beter klinkende muziek, minder aantasting van het geheugen, meer verbondenheid met anderen, en makkelijker contact met anderen. De meest onwenselijke effecten waren meer in zichzelf gekeerd zijn en tijd die sneller voorbij ging, en hallucinaties. Het opzoeken van de eigen grenzen werd over het algemeen ook als onwenselijk, of op zijn best als neutraal, gezien.

De minder wenselijke effecten waren ironisch genoeg vaak de effecten die mensen verwachtten van een hoge dosis MDMA. Sterker nog, behalve de effecten die een noodzakelijk gevolg waren van een hogere dosis (harder gaan, intensere trip, en een langere trip) waren de meeste specifieke effecten van een hoge dosis de minst wenselijke effecten van MDMA: tijd ging sneller, deelnemers hallucineerden meer, en maakten zich meer zorgen over lichamelijke bijwerkingen. Pas daarna werd het eerste wenselijke effect genoemd: dat muziek beter klonk. Verder gaven deelnemers aan zich veel minder te herinneren, en verwachtten ze dat een hoge dosis veel slechter zou zijn voor hun gezondheid. Deelnemers verwachtten bovendien dat ze meer in zichzelf gekeerd zouden raken.

Deelnemers verwachtten ook dat ze iets makkelijker contact zouden maken en meer verbondenheid zouden voelen, maar dat effect was kleiner. Misschien deels door deze wat minder sociale effecten werd de ervaring met een hoge dosis als even goed of zelfs slechter omschreven:

Dit is te zien aan het gemiddelde en betrouwbaarheidsinterval voor ‘Mijn ervaring is beter’. De betreffende vraag startte met “Met een hoge dosis is mijn ervaring ...”, waarna deelnemers antwoordden op een 7-puntsschaal die liep van “slechter” (-3, dus rechts in deze figuur) naar “beter” (3, dus links in deze figuur). Het gemiddelde ligt onder nul, en het betrouwbaarheidsinterval overlapt met nul. Dit betekent dat deelnemers aangaven dat hun ervaring niet beter werd van het gebruiken van een hoge dosis.

De rest van de resultaten

In deze eerste rapportage staan nog niet alle resultaten. Zo zijn er bijvoorbeeld een hoop open vragen gesteld, waar heel bruikbare antwoorden op zijn gegeven. Deze zijn echter nog niet volledig verwerkt. Als deze wel zijn verwerkt in een rapportage mailen we er natuurlijk over naar degenen die zich hebben aangemeld om de Party Panel mails te ontvangen (dit kan op <http://partypanel.nl/reg>).

Infographic

De Infographic die bij dit bestand hoort staat op <http://partypanel.nl/resultResources/15.1/Party Panel 15.1 - Infographic.png> en op <http://partypanel.nl/resultResources/15.1/Party Panel 15.1 - Infographic.pdf>. Dit bestand zelf kan worden gedownload op <http://partypanel.nl/resultResources/15.1/Party Panel 15.1 - Eerste resultaten.pdf>.

Achtergrond van Party Panel

Party Panel is een semi-panel studie waarbij mensen in het uitgaansleven in Nederland elk half jaar een vragenlijst voorgelegd krijgen. In deze vragenlijst zullen elke keer verschillende vragen worden gesteld om in kaart te brengen hoe uit wordt gegaan in Nederland en waarom op die manier. Op deze manier kunnen de interventies die onder de Celebrate Safe noemer worden ontwikkeld altijd worden gebaseerd op actuele kennis over opvattingen en overwegingen van uitgaanders.

Party Panel wordt ontwikkeld aan de hand van inzichten uit de gezondheidspsychologie, in het bijzonder het Intervention Mapping protocol; zie voor meer informatie <http://partypanel.nl/?details>. Party Panel is door Greater Good en Unity opgezet om de Celebrate Safe campagne te ondersteunen door de projectcommissie van Project Party Safely.

Noot voor de pers

Wetenschappelijk onderzoek is leuk en ingewikkeld. De conclusies die kunnen worden getrokken op basis van de hier gepresenteerde data zijn letterlijk verwerkt in de op dit document gebaseerde Infographic en dit document zelf. De keuzes die zijn gemaakt bij het opzetten van deze studie (keuzes met betrekking tot de vragenlijst zelf, maar ook met betrekking tot de wervingsstrategie) bepalen welke conclusies getrokken kunnen worden. Wij verzoeken de pers met klem om geen conclusies op deze rapportage te baseren die niet al letterlijk in dit document staan. Wij vragen dit omdat wij als onderzoekers verantwoordelijkheid dragen voor accurate interpretatie van de door ons verzamelde data. Deze rapportage bevat onvoldoende informatie over de exacte opzet van deze Party Panel wave om nieuwe conclusies te trekken op basis van de hier gerapporteerde uitkomsten. Op basis van deze Party Panel rapportage kunnen geen uitspraken gedaan worden over hoeveel middelen door Nederlanders in het uitgaansleven worden gebruikt. Dit zou niet alleen inaccuraat, maar zelfs misleidend zijn, en bovendien onethisch omdat misinformatie kan bijdrage aan stigmatisering van de doelgroep.

Overige noten

ⁱ Party Panel is bedoeld om preventie te informeren: dit vereist onderzoek naar de zogenaamde 'determinanten van gedrag', oftewel, *waarom* doen mensen wat ze doen. Party Panel is uitdrukkelijk geen zogenaamde 'prevalentie-studie': het doel is niet om in kaart te brengen hoeveel mensen in Nederland XTC of andere middelen gebruiken. Hoewel dergelijke conclusies dus niet kunnen worden getrokken, maakt deze opzet het wel mogelijk om gericht subpopulaties te werven, zoals in deze ronde de XTC gebruikers.